

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za označila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nova železnica pa slov. gorice.

V našem predzadnjem listu smo objavili vabilo, ki ga je izdal začasni odbor na velik shod v Št. Lenart v Slov. goricah.

Shod se je vršil dne 29. meseca junija v Št. Lenartu. Vabilo k shodu smo bili deli na prvo mestu v našem listu ter smo s tem dali na znanje, da smatramo tako železnico za imenitno podjetje, katero bi ne bilo, ko bi se izvršilo, samo za slov. gorice koristno, ampak poprek za slov. Štajer.

Lehko smo torej pričakovali, da se ga bodo naši poslanci in vsi rodoljubi živo poprijeli pa tudi, da bodo potrebno storili, naj bi se slov. ljudstvo o njem do dobrega podučilo. Za to bi jim „Slov. Gosp.“ rad prepustil prostora, da si ga nima preobilo na razpolaganje.

Kakor smo brali v nekem ultraliberalnem listu, obiskalo je uni shod obilno število, odličnih mož gospodov in kmetov, tudi izmed drž. in dež. poslancev jih je baje več pri njem bilo vpričo, toda žal, da oni list nima njih imen, omenja samo gg. Kukovca, Pauerja in Pfrimerja. Nam pa, čujte, ni nihče poslal le poročila o onem shodu, da si ga je bil samo „Slov. Gosp.“ očitno naznanil. Ne vemo, komu bi ta greh opuščenja zapisali na rovaš.

Nam pa torej tudi ne ostane drugo, kakor da za naše bralce posnamemo poročilo, kakor ga ima ono liberalno glasilo. Po njem pa je Št. Lenartski župan, g. Anton Mravljak predlagal v jasni in prepričalni besedi, naj bi se nova železnica naredila iz Maribora čez Št. Lenart, sv. Trojico, Negovo in Št. Jurij v Ljutomer. Izplačala bi se ta črta pa, kajti slov. gorice bi 1.200.000 meterskih centov blaga na leto izvaževale. Veleposestnik g. Pauer ga je vprašal na to, kako da se pri shodu razgovarja o železnici, ki izhaja iz Maribora, saj se je poprej bilo le govorilo o železnici, ki bi se na žel. postaji Pesnica začela.

Odgovoril je g. Mravljak, da se izgodi to

za tega voljo, ker je Maribor osredje trgovine za slov. gorice in da jim kaže za to le taka železnica, ki se iztaka v južno železnico pri Mariboru. Advokat v Mariboru, g. dr. Lorber je temu pritrdil in močje so se potlej soglasno izrekli za to železnico.

Hkrati so volili potlej tudi odbor iz 16 mož v to. naj dela priprave, da se vresniči ta železnična črta. V njem pa so ti le gg.: Ant. Mravljak, predsednik, dr. Kornfeld, Karol Pfrimer, pl. Schmidt, Jože Steyer, Ivan Kukovec, dr. Wittermann, V. Steinbrenner, Peter Mesarec, Ferdo Golob, Fel. Ryzinsky, France Kreft, Jože Vaupotič, Karl Pečovnik, Jože Šiker pa Henrik grof D'Avernas.

Brž ko so se le-ti močje izvolili, pričeli so že tudi svoje delo ter so traciranje, t. j. premerjenje nove železnice izročili gosp. inženirju Nastu na Dunaju.

Toliko vé ono liberalno glasilo o shodu in njegovem sklepanju gledé nove železnice, o čije veliki koristi za slov. gorice nimamo dvoma. V odboru ima, kolikor sodimo iz imen, liberalna stranka večino, vendar pa upamo, da jim je v tej reči resnica in da jim ne hodi pri tem toliko za liberalne stvari, kolikor za resnične koristi vseh, torej tudi slov. prebivalcev po lepih slov. goricah.

Mi mu torej želimo sreče in obilo uspeha!

Državni poslanec pred svojimi volilci.

Državni in deželni poslanec gospod Miha Vošnjak je v nedeljo, dne 4. julija v čitalnici na Vranskem volilcem Vranskega sodnijskega okraja poročal o delovanju državnega in deželnega zbora v zadnjem zasedanju.

Zborovanja se je vdeležilo mnogobrojno število volilcev iz vseh občin tega okraja. Predsednik zbora je bil g. Franjo Prislan iz Braslovč, kot komisar vlade je bil navzoč gosp. Kolenc iz Celja.

Začetkom zborovanja zaklicalo se je trikratno „živio“ Njih veličanstvu presvitlemu cesarju.

Na to poprime g. poslanec besedo ter v podrobnem, z dokazi utemeljenem govoru nariše delovanje svoje in delovanje naše stranke.

V deželnem zboru omenja, da imajo slovenski poslanci tam jako težavno stanje, ker liberalna večina navlašč in trdovratno kljubuje vsaki zahtevi Slovencev in ker se vsak predlog naših poslancev v tem zboru navadno s porogljivim posmehom zavrže.

Govornik omenja, da je liberalna večina sklenila, da se po šolah uči več nemščine nego slovenščine, da se na ta način izpodkaplje napredek našemu maternemu jeziku in se tako ustvarja tisti jezik, ki ni nemški in ne slovenski, temveč neka sodrga, s katero nihče po svetu ne more. Naši poslanci so zagovarjali ustanovitev slovenskih srednjih šol, ter poudarjali, da mora stati vse šolstvo na katoliški in na narodni podlagi, da se občine ne pritiskajo preveč s stroški za velika šolska poslopja, da naj se omeji prosta ženitev v korist kmečkega stanu, pa liberalci so se tem predlogom nasproti jako nestrpno obnašali, tako da mora poslancu skoraj preiti pogum do izjavljanja nasvetov, ki sodijo za slovensko ljudstvo.

Deželni preudarek za 1886 je iznašal 4½ milijona, dohodki pa le 2 milijona 800 tisoč gold., primanjkljaj se pokriva z doklado 36 procentov od davka in s procenti na vino in pivo.

Napravila se bode nova postava o lovu divjačine in jedna peticija Vranskega okrajnega zastopa je prišla do posvetovanja ter bode ob prihodnjem zasedanju rešena.

Sklenilo se je, da dežela k stroškom okrajnih cest prve vrste doklada polovico in da nekaj tisoč doloži za napravo krajevnih železnic, ako se bodo gradile.

Pičlo malo so Slovenci dosegli sicer v tem zasedanju, ker liberalci so naše poslance le go-drnjaje pripustili k besedi.

V državnem zboru so se vršile letos marsikatero važne razprave. Govornik omenja, da mu je bila dana prilika v zvezi z ranjeim gosp. Božidar Raičem v državnem zboru naslikati politično stanje Štajarskih Slovencev. V prvi vrsti omenja, da je volilen red posebno za Slovence jako neugoden; nemški Foregger zastopa na priliko 5000 volilcev, poslanec Vošnjak pa 134.000.

Državni zbor šteje 353 poslancev, večina jih je, ki navadno z nami glasuje, ter je tudi vlada iz naše stranke sestavljena. Poslanci so razdeljeni v različne klube, med kojimi se po grobosti in neotesanosti najbolj odlikuje velikonemški (pruski?) klub. Državni stroški iznašajo 517 milijonov, dohodki 508 milijonov, primanjkljaj se pokriva z davki.

Naši poslanci so pravice našega naroda, ki plačuje davek po denarju in po krvi, krepko zagovarjali, in poslanec g. Vošnjak omenja, da je v različnih govorih predlagal nasvete, da se v prvi vrsti zboljša stanje kmeta, ki je podlaga državi. Predlogi njegovi so sicer padli na rodovitna tla, pa čakati je treba, da se prvotne poizvedbe izvršijo. Govornik obljubi, da mu bo skrb za blagostanje našega kmeta tudi v prihodnjem zasedanju sveta dolžnost.

Nadalje razklada g. govornik veliko razpravo zaradi carine na petrolej, katera je našim bralcem itak iz časnikov znana. Tudi omenja, da med 353 poslanci sedi v zboru le bomo število treh štajarskih Slovencev, ki imajo dosti posla, da spravijo na dan želje svojih volilcev.

Živahno odobravanje zborovanja je kazalo, da zbrani volilci svojemu poslancu izrekajo popolno zaupanje.

Gosp. Ivan Gabršek poprime besedo, ter opozori gosp. poslanca na izvrševanje gojzdne postave ter omenja, da naj se takim kmetom, ki neobhodno potrebujejo paše za živino, brez katere ne morejo biti, pustijo pašni lazi, ki so že od prejšnjih časov napravljeni in ki v novih mapah niti niso kot zavodi zaznamovani, ker morajo sicer dotični kmetje popustiti svoje gospodarstvo, to je živinorejo ter iti po svetu — med knape.

Kmet je v nevarnosti zato, ker ga vse žuli, naj se toraj — tako pravi govornik — vsaj tam ne žuli, kjer je popolnoma odveč.

Nadalje omenja govornik, da od kmetijske družbe in tudi od drugih Graških oblastnij za nas ni veliko doseči, naj g. poslanec priporoča, da se v Celju ali Mariboru napravi podružnica namestnije, deželnega odbora, kmetijske in obrtniške zbornice.

Slednjič vpraša govornik g. poslanca, kaj se čuje o novih šolskih nadzornikih, ki naj bodo možje čistih značajev, skrbeči za šolski napredek, za učiteljstvo, ne pa da se le duhovščini in našem narodu rogajo.

Govor se je živo odobral.

G. poslanec Vošnjak obljubi vse storiti, kar je zbor izrekel ter še enkrat omeni, da je njegovo geslo: Vse za vero, dom, cesarja. Koncem zbora se po nasvetu gospoda Gabršeka izreče g. poslancu enoglasno zaupanje in zahvala za požrtovalni trud.

Gospodarske stvari.

Kmet in sadjereja.

(Konec.)

Porezovanje sadnih dreves in njihovo trebljenje v poznejših letih je jedna pglavitnih skrbi kmeta sadjerejca. To delo obstojeva po-

